

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **A. S.**, zastoupené Mgr. Andrejem Perepečenovem, advokátem se sídlem Jana Zajíce 36, Praha 7, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2004, čj. OAM-3159/VL-10-08-2004, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 65 Az 74/2004, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 2. 2005, č. j. 65 Az 74/2004 - 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí nebyl žalobkyni (dále též „stěžovatelka“) udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně na ni nebyla vztažena překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že žalobkyně opustila vlast z důvodu obavy z jednání příslušníka policie, jenž ji znásilnil a bránil jí oznámit tento čin na policii. Dalším důvodem žalobkyně byly ekonomické problémy v Rusku a snaha legalizovat pobyt v České republice, kde by chtěla žít a studovat. Podle žalovaného byl čin policisty selháním jednotlivce a nikoliv jednáním státního orgánu jako celku. Žalovaný neshledal v tomto jednání policisty pronásledování ze strany státních orgánů ve smyslu § 2 odst. 6 zákona

o azylu; sama žalobkyně navíc připustila, že cílem jednání policisty byla snaha zabránit jí v oznámení trestného činu. V jednom případě se žalobkyně obrátila se žádostí o pomoc na státní orgány, ty jí však pomoc odmítly s tím, že si záležitost zřejmě vymyslela. Na nečinnost policistů si žalobkyně mohla stěžovat k nadřízeným orgánům; to však neučinila a nevyužila tak dostupných prostředků, které stanoví právní řád v zemi původu. Žalobkyně nevyužila ani možnosti přesídlení do jiných oblastí země původu, což zdůvodnila tím, že by v jiných částech Ruska měla existenční problémy. Žalovaný neshledal souvislost ekonomických problémů žalobkyně s důvody relevantními pro udělení azylu. Ani snaha o legalizaci pobytu není důvodem pro udělení azylu; právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, když odkázal na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věcech Vilvarajah a Costello-Roberts. Dále uvedl, že při návratu neúspěšného žadatele o azyl nelze v Rusku obecně očekávat postih.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 2. 2005, č. j. 65 Az 74/2004 - 26, byla zamítnuta žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného. Soud uvedl, že žalobkyně neopustila vlast z důvodu pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod ani ze strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů, tedy z žádného důvodu podle § 12 zákona o azylu. Důvody žalobkyně, tj. obava z jednání muže, který ji znásilnil, a dále ekonomické problémy a snaha o legalizaci pobytu nejsou zákonnými důvody pro udělení azylu na území České republiky. Soud shledal zákonným také rozhodnutí o neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu i rozhodnutí o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Soud dále konstatoval, že žalobkyně se před vydáním rozhodnutí měla možnost vyjádřit k podkladům pro něj, této možnosti však nevyužila; žalovaný vycházel při rozhodnutí ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a opatřil si všechny potřebné podklady. Žalovaný se věcí zabýval svědomitě a zodpovědně a jeho rozhodnutí bylo řádně odůvodněno. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že krajský soud podcenil nebezpečí hrozící jí v případě návratu do země původu, nesprávně posoudil otázku pronásledování ze strany policisty v Rusku, který ji znásilnil a nadále pronásledoval, protože byla ohrožena na životě a zdraví. Tyto skutečnosti stěžovatelka uvedla i v řízení o udělení azylu, avšak je možné, že mohla něco opomenout, případně že bylo nepřesně tlumočeno, a proto byly tyto okolnosti do protokolu nepřesně zaneseny a soud se jimi zabýval pouze okrajově. Stěžovatelka je přesvědčená o naplnění důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně podle § 14 zákona o azylu. Podle stěžovatelky nebyly přezkoumány všechny důkazy, které uvedla ve správním řízení na podpoření své žádosti. Stěžovatelka navrhla, aby rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 2. 2005, č. j. 65 Az 74/2004 - 26, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení; současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti pak žalovaný odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila v průběhu řízení o udělení azylu, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný je přesvědčen, že jednání policisty nelze podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu; rovněž nebyly shledány žádné důvody

zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný označil námitku stěžovatelky, že „něco mohla opomenout“, za bezpředmětnou, neboť azylové řízení je zahajováno na návrh a žadatel o azyl je povinen uvést všechny rozhodné skutečnosti; o tom byla stěžovatelka řádně poučena. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Prvním důvodem kasační stížnosti je důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Stěžovatelka tento důvod specifikovala tím, že je u ní dán důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) nebo podle § 14 zákona o azylu, neboť má strach o své zdraví či život z důvodu pronásledování policistou, přičemž tuto právní otázku měl krajský soud posoudit nesprávně. Pokud jde o to, zda bylo možné tvrzení stěžovatelky podřadit pod pojem „pronásledování“ podle § 2 odst. 6 zákona o azylu, žalovaný i krajský soud se dostatečným způsobem vypořádaly s tím, že stěžovatelkou tvrzené skutečnosti nelze podřadit pod pronásledování ve smyslu citovaného ustanovení; v podrobnostech Nejvyšší správní soud odkazuje na odůvodnění rozhodnutí žalovaného i krajského soudu, s nimiž se ztotožnil. Jednání policisty, jenž se snažil zabránit nahlášení trestného činu znásilnění, jehož se na stěžovatelce měl dopustit, nelze podřadit pod jednání státního orgánu ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu, v souzené věci navíc stěžovatelka nevyužila možnosti ochrany v rámci země původu, resp. se ani nepokusila přesídlit na jiné místo v rámci Ruské federace. K námitce týkající se neudělení humanitárního azylu Nejvyšší správní soud konstatuje, že udělení azylu podle § 14 zákona o azylu je záležitostí volné správní úvahy správního orgánu a soud je přezkoumává pouze v omezeném rozsahu; zkoumá zejména, zda správní uvážení žalovaného nevybočilo z mezí stanovených zákonem. V souzené věci již krajský soud neshledal pochybení v postupu žalovaného ohledně humanitárního azylu; s tímto názorem se Nejvyšší správní soud ztotožnil. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Kasační stížnost byla dále podána z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatelka na tento důvod kasační stížnosti explicitně neodkázala, lze pod něj však podřadit tvrzení v kasační stížnosti o tom, že podrobnější popis pronásledování v zemi původu uvedla již v průběhu pohovoru v řízení o udělení azylu, kde mohlo být nesprávně tlumočeno, což mohlo ovlivnit záznam tvrzení stěžovatelky; navíc stěžovatelka připustila, že při pohovoru mohla některé skutečnosti opomenout. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že při pohovoru k žádosti o udělení azylu ze dne 3. 11. 2004 byla přítomna tlumočnice z ruského jazyka paní O. N., jež, stejně jako stěžovatelka, svým podpisem stvrdila každou stranu protokolu; pokud by však tlumočnice nepřetlumočila všechny její námitky, jistě

by stěžovatelka v průběhu pohovoru protestovala a nestvrdila by svým podpisem správnost skutečností uvedených na protokolu z pohovoru. Stěžovatelce byla při tomto pohovoru dána dostatečná možnost uvést všechny okolnosti, které ji vedly k podání žádosti o udělení azylu; námitku ohledně toho, že žalovaný neprovedl stěžovatelkou navrhané důkazy, shledal zdejší soud účelovou, neboť stěžovatelka provedení žádných důkazů ani nenavrhovala. Nejvyšší správní soud tedy neshledal stěžovatelkou tvrzené vady řízení před správním orgánem; důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) tedy s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Jelikož Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, nezabýval se z důvodu nadbytečnosti již samostatně návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobkyně žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

